

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהפסיו
ספריו יהיה
לו המזכר
למלין

הארי הדי

פנינים נפלאים מתורתו של הגאון
הבי אריה לייב צינץ זיע"א
מפלאצק "המהרא"ל צינץ"

מכון להוצאה הרשעה ומפוארת
של ספרי מוהרא"ל צינץ זיע"א

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

גיליון ס', פרשת במדבר תש"פ

מדוע פתח בלשון קשה ומסיים באמירה רכה

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר (א, א).
פותח בביטוי 'וידבר' לשון קשה ומסיים את הפסוק בביטוי 'לאמר' לשון רך.

וההסבר בזה, להלן ב"פרשת בהעלותך" שם נאמר על הקרבת קרבן הפסח, ואומר שם רש"י, שפרשת קרבן הפסח היה ראוי להקדים לפתוח את ספר במדבר בענין קרבן פסח, ולמה לא פתח בזה? כי היא גנותן של ישראל! כי כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא הקריבו אלא פסח אחד, - פסח זה בלבד.
ולכן מתחיל בביטוי 'וידבר' לשון קשה לציין את ההקפדה, אבל רחמי שמים גוברים על ישראל, ומסיים בביטוי "לאמר" לשון רך, כי בכל זאת זכו בני ישראל למעלה ולגדולה. ככתוב להלן בפרשתנו על הדגלים שהקיפם - דגלי אהבה, והיו כדוגמת מחנה השכינה. ולכן אומר "אמר" אמירה של חביבות "כי רוצה ה' בעמו", ולכן גם זכו להתפקד למנין, כי המנין מראה על חביבות וכמו שרש"י מתבטא בפ' תשא משל לצאן החביבה על בעליה.

מלא העומר

ביום אחד הקהילו כל העדה - בדרך נס

ואת כל העדה הקהילו באחד לחודש השני ויתלדו על משפחתם לבית אבתם במספר שמונת מין עשרים שנה ומעלה לגלגלתם (א, יח).
בא הכתוב לספר כיצד נעשה הכל בדרך ניסית ובהשגחה פרטית,

כדי שלא יעלה על לב איש הרהור ופקפוק שמא לא שמרו ישראל כלל על ייחוסם.

לכן ביום אחד הקהילו כל העדה והביאו ספרי ייחוסיהם. כנאמר: "ויתלדו על משפחותם לבית אבותם במספר שמונת". כי בני ישראל שמרו על ייחוסם כל אותן שנים רבות שהיו בארץ מצרים.

מלא העומר

בני ישראל קבלו את המעלות של המנויים ולא את החסרונות

והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר וגו' (הפטורה - הושע ב, א).

כל דבר המנוי יש בו מעלה ויש בו חסרון. מעלתו היא, שאין למזיקים ולמשחיתים שליטה עליו (חולין דף קה), וחסרונו הוא, שאין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין (בבא מציעא).

לפיכך ציווה השם יתברך למנות את בני ישראל, למען לא תהיה למזיקים הרעים שליטה עליהם, אלא אדרבה "ברוך תהיה מכל העמים" - העמים עצמם יהיו נאלצים להביע לכם את ברכתם - מלאך רע בעל כורחו יענה אמן - וביחס לזה יהיו בני ישראל בחזקת מנויים - "והיה מספר בני ישראל", אולם ביחס לצד הרע שבמנין שאין הברכה שרויה בדבר המנוי, יהיו בני ישראל בחזקת בלתי מנויים, "אשר לא ימד ולא יספר" - שכבר הבטיח השם יתברך לאבותינו להרבות את זרעם ככוכבי השמים וכחול הים אשר לא יספר מרב.

קומץ המנחה

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ו' -

ביאור נפלא בהוכחת התנא

האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי (פ"ו מ"ו).

יש להקשות, מנין לתנא שאכן האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם? שמא כיון שכך היה המקרה אצל אסתר - שמרדכי אמר לה על בגתן ותרש והיא סיפרה זאת לאחשוורוש, הרי שהתגלגל הדבר ובאה אחר כך גאולה לעולם. אבל מנין שתמיד באה גאולה לעולם על ידי האומר דבר בשם אומרו?

התשובה היא, כי אסתר העמידה את עצמה בסכנה, אם ימצא שדבריה אינם אמת שהרי היא טופלת שקר על שרי המלך, ואיך הסתכנה כך?

אלא כיון שידעה שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, סמכה עצמה על הכלל הזה ולכן לא חששה כי ידעה שעל ידי שתאמר דבר בשם אומרו - תביא גאולה לעולם.

סגולת ההסתפקות במועט - לזכות בכתר תורה

כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה אם אתה עושה כן אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא (פ"ו, מ"ד).

הטעם שיש למעט בתענוגי העולם כדי לזכות לתורה, הוא משום שכדי לזכות לדברי תורה, צריכים עמל ויגיעה רבים. אך מי שרגיל בתענוגי העולם הרי שהוא מפונק ויקשה עליו להתאמץ ולעמול כדי לזכות לתורה. סיבה נוספת היא, משום שהמתרגל לתענוגים, הרי שנפשו אינה שבעה, ולעולם הוא רודף אחרי תענוגים נוספים ותאוות יתירות שהרי יצר לב האדם רע מנעוריו. והיות שהוא רוצה וחושק באכילת מעדנים ופינוקים, לא יצליח לעמול בתורה כראוי.

שונה אדם האמון במידת ההסתפקות, כיון שאינו חפץ וחושק במאומה מלבד מה שראוי והכרחי ללימוד התורה, הרי שליבו פנוי ללימוד התורה, והוא מסוגל להצטער ולהתייגע בה, כדי לזכות לאורה.

נפלאות המהרא"ל צינץ

הסכמת הרה"ק רבי ישעי' מושקאט מפראגא זי"ע בעל 'הרי בשמים' לספרו של רבינו "מלא העומר"

נודע בעליל המפורסם פרשת תפארת גדולת הגאון הגדול המפורסם מריה ארי" לייב צינץ ניע הרישתי ובקיאתי תצדקת מעשיו ויתרוך דעתו בחיבוריו הנפלאים הנעשים והנחמדים נאמנים לפני שופר המסיר גשמי ברכה כמלפולים אמונים בהלכות המאשישות ערכים להלכה עוד לו כמחבים הרבה חיבורים שונים כי כו', וגם הנה מפורש באותו מי אשר ישתול וירים ידו להביא כתבי חיבוריו לבית הרופס יקה שיהי לו למליץ ישר בעולם האמתי (וכן ראינו רבי'ס נחלצו ממאבדים בהשגנם והבטחם על הבטחים הוחן כי יזכו בהם רבים חסידים חן ביראת ה' הן בהלכות ודינים שונים אשר יצאו מפלוליו הערבים והעמוקים בתהי"ק. ונמצאתי גם אנכי לעורר לבוח בניי כי יצאילו נדבת לבכם המותר לכבוד נשמת הגאון ניע למען יבצע פרי שומותיו שדבריו הקדושים יפצו עיש תבל, חוכת תורתו הקדושתו יעמוד לכל העוסקים המסייעים שירום קרנם בכבוד ובקיעור האריכות ימים כנים ובני כנים ברוכים ומאשרים עדי עד. הכיר המדבר לכבוד התורה ולמושי ולכבוד הגאון ניע.

הנ"ל, ותגור אימר ויקם אמרי צדיק כל אשר יתעסק לחביא לבית הרפוס חידושיו יהיה לו למליץ למלט נפשו מפגעי הזמן, ומוכן אני לקבל ספר אי"ה כאשר יצא ממכבש הדפוס, במחיר כסף כפי אשר יושת.

דברי הכותב לכבוד התורה הקדושה ולכבוד הצדיק הגאון זללה"ה זכותו יעמוד לנו ולכל ישראל.

אסרו חג שבועות זכר עולם יהיה צדיק לפ"ק (תרז"י).

הק' ישעי' מושקאט חופ"ק פראגא

הרה"ק רבי ישעיה מושקאט, נולד לרבי משה מחסידי הרה"ק המגיד מקאזניץ, נישא לבתו של הרה"ק רבי יצחק מראדוויל (השידוך נעשה ע"י החוזה הק' מלובלין). היה תלמידם של הרה"ק המגיד מקאזניץ, של בנו הרה"ק רבי משה אליקים בריעה בעל הבאר משה, ושל חותנו רבי יצחק מראדוויל. לאחר הסתלקות חותנו נתמנה לכהן תחתיו ברבנות ואדמורות, תחילה כיהן בשידלובצה ובקהילות נוספות ובשנת ת"ר נתמנה לכהן כרבה של פראגא מפרוורי ווארשא. היה מגדולי הרבנים בווארשא לצידם של הרה"ק החידושי הרי"ם מגור, הרה"ק רבי יצחק מוורקא, והרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל השרף ממגולניצא.

בני אל חי מפעלות תמים דעים חזו, רוח צח מבין עפאים האיר על פני תבל, ה"ה הרב האי גאון האמיתי, תפארת ישראל, חכם חרשים נבון לחשים, מפורסם בכל קצווי תבל שם כבוד קדושתו מו"ה ארי' לייב צינץ זלה"ה ויקרא ארי' על מצפה, צופה ומביט וסודר הלכה ברורה, כשמן תורק שמו בחיבוריו המסולאים מפז, ובעוד רגליו עמדו במישור, הפליא עצר הגדיל תושי, במקהלות רבבות בקודש, והפיץ ענן אור מדעו בדרושים יקרים כליל תפארת לאוזן שומעת, גם כי חמד אלקים לשבח,ו, כעדן גן מטעו, השאיר אחריו ברכה באסמיו בהרבה חיבוריו נחמדים עצומים בחריפות ובקיאות, ובתוכם מלאו חיבור הפלא ופלא מלא העומר מן כפיחת ברכת, דרושים כנשפת חסידים על התורה הקדושה משוכבים במדרשים האגרות ועל פירשי, על אדני הצדק הסכני, במ תתענו בעלי מדע, במ יתהללו כל ישרי לב, וימצאו סכלול ישר והתיבות משמש צדיק, וימתקו להם נחל עדניו, ועתה ידידי אל, שפעו אלי רודפי צדק, מי האיש החפץ לרווח צמא מפעיני הישועה.

איש את אחיו יעזרה, ולאמר להאנשים האלה המתקשים בקדושים, חוקו האצו האל ירך לבבכם, זאת עשו וחיו, קבלו פיר כל איש אשר ידבנו לבו להתענג מחידושי תורתו מצדיק הגאון הנ"ל, ותגור אימר ויקם אמרי צדיק כל אשר יתעסק לחביא לבית הרפוס חידושיו יהיה לו למליץ למלט נפשו מפגעי הזמן, ומוכן אני לקבל ספר אי"ה כאשר יצא ממכבש הדפוס, במחיר כסף כפי אשר יושת.

דברי הכותב לכבוד התורה הקדושה ולכבוד הצדיק הגאון זללה"ה זכותו יעמוד לנו ולכל ישראל.

אסרו חג שבועות זכר עולם יהיה צדיק לפ"ק (תרז"י).

הק' ישעי' מושקאט חופ"ק פראגא
(הוא המליץ מושי' הרי בשמים)

ההסכמות הנלהבות שקיבל רבינו מעידים יותר מכל על הרושם העז שהותיר רבינו עם יבול ספריו המבורך: הרה"ק רבי ישעי' מושקאט מפראגא זי"ע, כותב על רבינו: "זאת עשו וחיו, קבלו מיד כל איש אשר ידבנו לבו להתענג מחידושי תורה מהצדיק הגאון הנ"ל, ותגזור אומר ויקם אמרי צדיק כל אשר יתעסק להביא לבית הרפוס חידושיו יהיה לו למליץ למלט נפשו מפגעי הזמן, ומוכן אני לקבל ספר אי"ה כאשר יצא ממכבש הדפוס, במחיר כסף כפי אשר יושת.

דברי הכותב לכבוד התורה הקדושה ולכבוד הצדיק הגאון זללה"ה זכותו יעמוד לנו ולכל ישראל.

אסרו חג שבועות זכר עולם יהיה צדיק לפ"ק (תרז"י).

הק' ישעי' מושקאט חופ"ק פראגא

בני אל חי מפעלות תמים דעים חזו, רוח צח מבין עפאים הופיע, אור יערב האיר על פני תבל, ה"ה הרב האי גאון האמיתי, תפארת ישראל, חכם חרשים נבון לחשים, מפורסם בכל קצווי תבל שם כבוד קדושתו מו"ה ארי' לייב צינץ זלה"ה ויקרא ארי' על מצפה, צופה ומביט וסודר הלכה ברורה, כשמן תורק שמו בחיבוריו המסולאים מפז, ובעוד רגליו עמדו במישור, הפליא עצר הגדיל תושי, במקהלות רבבות בקודש, והפיץ ענן אור מדעו בדרושים יקרים כליל תפארת לאוזן שומעת, גם כי חמד אלקים לשבח,ו, כעדן גן מטעו, השאיר אחריו ברכה באסמיו בהרבה חיבוריו נחמדים עצומים בחריפות ובקיאות, ובתוכם מלאו חיבור הפלא ופלא מלא העומר מן כפיחת ברכת, דרושים כנשפת חסידים על התורה הקדושה משוכבים במדרשים האגדות על פירש"י, על אדני הצדק הוטבעו, במ יתענגו בעלי מדע, במ יתהללו כל ישרי לב, וימצאו מכלול ישר ונתיבות משפט וצדק, וימתקו להם נחל עדניו, ועתה ידידי אל,

פניני ישועות

השכנים שנושעו בזש"ק

לה את מספר טלפון של המכון, והיות וגם היא מחכה תקופה ארוכה להיפקד בזש"ק היא מבקשת לשמוע פרטים על פעילות המכון וכדו', לאחר שמיעת הפרטים ביקשה גם היא להצטרף ולחתום הוראת קבע להדפסת הספרים, לאחר שנה התקשרה לבשר שב"ה נולד לה בת.

יום אחד התקשרה למכון אשה ומספרת שיש לה שכנה שחיכתה כמה שנים לילדים ולאחרונה נולד לה תאומים. כשדיברו ביניהם היא סיפרה לה שתרמה הוראת קבע למכון מהרא"ל צינץ אשר הבטיח להיות למליץ לכל המשתדלים בהדפסת ספריו וברוך ה' בזכות זה זכתה לישועה, ומסרה